

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 17, 2016

Nummer 17, 2016

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:724](#) 22-04-2016

Rechtbank

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2016:2903](#) 20-04-2016

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2016:3445](#) 13-04-2016

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2016:3429](#) 12-04-2016

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2016:2021](#) 23-03-2016

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2016:1336](#) 03-02-2016

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2016:1382](#) 26-01-2016

Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 29-03-2016

Kocherov en Sergeyeva/Rusland

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Partijen zijn in 2006 gescheiden. Zij hebben destijds een echtscheidingsconvenant gesloten. Dit convenant gaat uit van een (voorlopige) verdeling van de gemeenschap van goederen. De man vordert van de vrouw iets meer dan een miljoen euro, omdat hij de woonlasten van een woning zeven jaar heeft gedragen en verder wegens een lagere overbedeling van hem. De rechtbank wijst de vordering af. Wat de woonlasten betreft overweegt de rechtbank onder andere dat overeengekomen is dat de man als enige de woonlasten zou dragen totdat de woning zou worden verkocht. Dat die verkoop zeven jaar zou duren is de kwade kans die de man op zich heeft genomen. Bovendien is de vaststellingsovereenkomst wat inhoud en strekking betreft niet in strijd met de goede zeden of openbare orde. Evenmin zijn er onvoorziene omstandigheden.

Partijen zijn gescheiden en hebben in 2006 een echtscheidingsconvenant gesloten. Dit convenant gaat uit van een (voorlopige) verdeling van de gemeenschap van goederen. De man vordert van de vrouw iets meer dan een miljoen euro, omdat hij de woonlasten van een woning zeven jaar heeft gedragen en verder wegens een lagere overbedeling van hem. De rechtbank wijst de vordering af en overweegt daartoe dat overeenkomsten in beginsel nagekomen dienen te worden. De man is met de vrouw overeengekomen dat hij als enige de woonlasten zou dragen tot aan het moment dat de woning verkocht zou worden aan een derde. De man heeft de goede en kwade kansen op zich genomen dat de verkoop van de woning spoedig dan wel pas na geruime tijd kon plaatsvinden. Evenmin zou de vrouw een vergoedingsrecht hebben gehad als de woning al na één dag verkocht zou zijn en de woonlasten van de man daardoor lager waren geweest dan de waarde van de hem als compensatie toegedeelde activa. Daarbij komt dat het Gerechtshof Den Haag in de alimentatieprocedure in zijn beslissing heeft meegewogen dat de man de hoge woonlasten had te dragen.

Voorts hebben partijen in het convenant vastgelegd dat de afspraak inzake de aan de vrouw te betalen overbedeling kwalificeert als een vaststellingsovereenkomst. Indien de man zou worden gevolgd in zijn betoog dan zou dat de consequentie hebben dat deze vaststelling wordt aangetast. De wet legt echter de lat zeer hoog om een vaststelling te kunnen aantasten. Vaststelling ter beëindiging van onzekerheid of geschil op vermogensrechtelijk gebied (in dit geval: huwelijksvermogensrechtelijk gebied) is zelfs geldig als zij in strijd mocht blijken met dwingend recht. De vaststelling wordt pas ongeldig indien zij qua inhoud en strekking in strijd komt met de goede zeden of openbare orde. Gesteld noch gebleken is dat de afspraak in het convenant omtrent het dragen van de woonlasten, en de vaststelling, wat betreft inhoud en strekking in strijd zijn met de goede zeden of de openbare orde.

Een beroep op onvoorziene omstandigheden ex artikel 6:258 lid 1 BW slaagt evenmin. Indien de man er geen rekening mee heeft gehouden dat de woningmarkt zou inzakken, waardoor de woning pas na zeven jaar verkocht kon worden, dan betekent dat nog niet dat sprake is van een onvoorziene omstandigheid. Het inzakken van de woningmarkt is niet voorzien, maar de mogelijkheid van dit inzakken is wel voorzienbaar. Bovendien mag artikel 6:258 lid 1 BW niet worden toegepast naast de wettelijke regeling dat een vaststellingsovereenkomst niet licht kan worden aangetast. Naast een toets aan (slechts) de openbare orde en goede zeden is geen plaats meer voor een toets aan onvoorziene omstandigheden.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 20-04-2016

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2016:2903

Zaaknummer: C/10/461244 / HA ZA 14-1030

RECHTSPRAAK

Pleegmoeder blokkeert de terugkeer van twee minderjarigen naar hun moeder nadat de gecertificeerde instelling (GI) heeft besloten dat de uithuisplaatsing niet wordt verlengd. De kinderen hebben meer dan een jaar bij de pleegmoeder verbleven. De GI maakt een geschil aanhangig op grond van de geschillenregeling van artikel 1:262b BW. De kinderrechter oordeelt dat de geschillenregeling zich voor een dergelijk geval niet leent. De GI wordt in zijn verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

De gecertificeerde instelling (GI) heeft besloten de uithuisplaatsing van twee kinderen niet te verlengen en de kinderen terug te plaatsen bij hun moeder. De pleegmoeder blokkeert de terugplaatsing. De GI start een gerechtelijke procedure en stelt met een beroep op de geschillenregeling van artikel 1:262b BW de handelwijze van de pleegmoeder aan de orde.

De kinderrechter overweegt dat in artikel 262b BW is bepaald dat geschillen die de uitvoering van de ondertoezichtstelling betreffen, voor zover niet vallend onder de reikwijdte van het klachtrecht als bedoeld in artikel 4.2.1 van de Jeugdwet, aan de kinderrechter kunnen worden voorgelegd. De vraag is evenwel of de geschillenregeling zich leent voor beslechting van het onderhavige geschil tussen de GI en de pleegmoeder. De beslissing van de GI om niet te verzoeken de machtiging tot uithuisplaatsing van de kinderen te verlengen en hen terug te plaatsen bij de moeder moet in de verhouding tussen de GI en de pleegmoeder worden aangemerkt als een beslissing tot wijziging van de verblijfplaats van de kinderen in de zin van artikel 1:265i, lid 1 BW, waarvoor in beginsel de toestemming van de kinderrechter noodzakelijk is. Daarbij is niet zonder belang dat de pleegmoeder onweersproken heeft gesteld dat de kinderen meer dan één jaar door haar worden opgevoed en verzorgd als behorende tot het gezin.

De kinderrechter is van oordeel dat de geschillenregeling van artikel 1:262b BW in het onderhavige geval geen toepassing kan vinden. Noch de tekst van het wetsartikel noch de wetsgeschiedenis biedt houvast aan de gedachte dat de geschillenregeling is bedoeld voor een

geval waarin de pleegmoeder die de kinderen meer dan één jaar heeft opgevoed en verzorgd de daadwerkelijke terugplaatsing van de kinderen bij de moeder tegenhoudt. Bovendien kan niet worden geoordeeld dat de GI geen andere middelen of wegen ten dienste staan om op effectieve wijze te bewerkstelligen dat de kinderen weer bij hun moeder kunnen gaan wonen. Van die middelen of wegen heeft de GI tot dusver echter geen gebruik gemaakt. De GI wordt niet-ontvankelijk verklaard in zijn verzoek.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 13-04-2016

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2016:3445

Zaaknummer: C/03/218792 / JE RK 16-633 en C/03/218796 / JE RK 16-634

RECHTSPRAAK

Vrouw verzoekt echtscheiding en nevenvoorzieningen, waaronder kinder- en partneralimentatie. De man verschijnt in deze procedure niet. Bij voorlopige voorziening is bepaald dat de man kinderalimentatie moet betalen, maar geen partneralimentatie, gelet op de schuldenlast. Rechtbank houdt hiermee rekening in de hoofdprocedure en wijst het verzoek om partneralimentatie af.

De vrouw heeft verzocht een door de man te betalen bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van de minderjarige en een door de man te betalen bijdrage in haar levensonderhoud.

De rechtbank overweegt dat bij de beoordeling van deze verzoeken betrokken dient te worden hetgeen is geoordeeld en beslist in de eerdere beschikking voorlopige voorzieningen. In die procedure heeft de man op goede gronden verweer gevoerd tegen de partnerbijdrage stellende dat hij daartoe geen draagkracht heeft. De rechtbank heeft in die provisionele procedure geoordeeld dat de man naast de verzochte kinderbijdrage, gelet op de vaststaande schuldenlast en het feit dat hij, gezien het loonbeslag, nog slechts € 1.200 netto per maand ter vrije beschikking heeft, geen draagkracht meer heeft voor de verzochte bijdrage.

Gezien die beslissing heeft het op de weg van de vrouw gelegen om, zo zij van oordeel is dat de man toch de gestelde draagkracht heeft, haar in deze bodemprocedure verzochte partnerbijdrage uit eigen beweging hetzij schriftelijk nader met feiten en omstandigheden te motiveren, hetzij schriftelijk gemotiveerd aan te dringen op een mondelinge behandeling. Nu de vrouw noch het een noch het ander heeft gedaan, moet het ervoor gehouden worden dat de aan de beslissing in het kader van voorlopige voorzieningen ten grondslag liggende feiten en omstandigheden zich nog ongewijzigd voordoen. Kortom, de verzocht partnerbijdrage dient op dezelfde gronden bij gebreke van draagkracht zijdens de man te worden afgewezen.

De rechtbank wijst het verzoek met betrekking tot de kinderbijdrage als niet weersproken en op de wet gegrond toe.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 12-04-2016

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2016:3429

Zaaknummer: C/03/214081 / FA RK 15-4027

RECHTSPRAAK

Ontkenning van het vaderschap door de moeder naar Surinaams recht niet mogelijk. Strijd met het gelijkheidsbeginsel, nu de vader naar Surinaams recht wel het vaderschap kan ontkennen. Surinaams recht wordt wegens kennelijke onverenigbaarheid met de openbare orde niet toegepast. Rechtbank wijst het verzoek naar Nederlands recht van de bijzondere curator tot ontkenning van het vaderschap toe.

De moeder, de vader en het kind hebben de Surinaamse nationaliteit. De moeder en het kind hebben ook de Nederlandse nationaliteit.

De moeder verzoekt de ontkenning van het vaderschap ten aanzien van de minderjarige gegrond te verklaren. De bijzondere curator verzoekt bij wege van zelfstandig verzoek ook de ontkenning van het vaderschap gegrond te verklaren. De juridische vader is niet de biologische vader volgens de moeder en volgens de bijzondere curator.

De rechtbank overweegt in de eerste plaats dat de Nederlandse rechter bevoegd is van het verzoek kennis te nemen, nu de moeder haar woonplaats in Nederland heeft (artikel 3 Rv).

Over het toepasselijke recht overweegt de rechtbank het volgende.

In gevolge artikel 10:93 lid 1 jo. 10:92 BW is Surinaams recht van toepassing op het verzoek, aangezien zowel de moeder als de man ten tijde van de geboorte van de minderjarige de Surinaamse nationaliteit hebben.

Artikel 305 BW Suriname (SBW) geeft de man de mogelijkheid de wettigheid van het kind te ontkennen. Artikel 309 SBW geeft de man daarvoor een termijn van één of twee maanden en nog eens twee maanden om een rechtsvordering tot ontkenning in te stellen. De man heeft daartoe geen actie ondernomen.

De rechtbank is met de bijzondere curator van oordeel dat het Surinaamse recht, dat de moeder het recht onthoudt om het door huwelijk ontstane vaderschap van de man te ontkennen, strijd oplevert met het in Nederland geldende fundamentele gelijkheidsbeginsel

nu daarin de moeder en de man niet gelijkgesteld worden voor de wet inzake het ontkennen van het vaderschap. Er is derhalve strijd met de Nederlandse openbare orde. Op grond van artikel 10:6 BW wordt vreemd recht niet toegepast, voor zover de toepassing ervan kennelijk onverenigbaar is met de openbare orde. Voorwaarde voor toepassing van de openbare-orde-exceptie, is dat het geval een voldoende sterke betrokkenheid heeft met de Nederlandse rechtsorde. Hiertoe overweegt de rechtbank dat de minderjarige en ook de moeder en de biologische vader in Nederland wonen en alle (tevens) de Nederlandse nationaliteit hebben. Naar het oordeel van de rechtbank is daarmee sprake van een voldoende sterke betrokkenheid met de Nederlandse rechtsorde.

De rechtbank zal Nederlands recht toepasselijk achten in dit geval. Buiten de man kon volgens het SBW niemand een verzoek tot ontkenning van het vaderschap indienen en zijn de toepasselijke termijnen op de juridische vader gericht.

De moeder is naar Nederlands recht niet-ontvankelijk is haar verzoek, nu zij dit niet binnen een jaar na de geboorte van het kind heeft ingediend.

De bijzondere curator kan wel ontvangen worden in het verzoek. De rechtbank leidt uit de onweersproken stellingen van partijen af dat de juridische vader niet de biologische vader van de minderjarige is. Het verzoek wordt daarom toegewezen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 23-03-2016

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2016:2021

Zaaknummer: C/13/583637 / FA RK 15-2019

RECHTSPRAAK

Is een testament nietig omdat daarin staat dat de erflater zich heeft gelegitimeerd met een rijbewijs, terwijl zij geen rijbewijs heeft? De rechtbank vindt van niet. De erflaterster mocht echter niet de legitieme portie van de overleden dochter uithollen door middel van verrekening van deze portie met geenszins vaststaande schadeposten.

Eiseres, de overleden dochter, stelt dat het testament nietig is, omdat daarin staat vermeld dat de persoon die volgens het testament voor de notaris is verschenen, zich heeft gelegitimeerd met een rijbewijs, terwijl de moeder nimmer over een rijbewijs heeft beschikt, althans niet met dat nummer. De rechtbank volgt eiseres niet in deze stelling. Met gedaagden is de rechtbank van oordeel dat artikel 39 Wet op het notarisambt aan dit beroep op nietigheid in de weg staat. Die bepaling schrijft in de eerste zin voor dat de bij het verlijden van de akte verschijnende personen aan de notaris bekend moeten zijn; in de tweede zin is de wijze bepaald waarop de notaris de identiteit vaststelt van de personen die de eerste maal voor hem verschijnen. Het verlijden van het testament betrof niet de eerste verschijning voor de notaris. Zij was al eerder verschenen in verband met een akte van schenking. Dat de moeder niet over een geldig legitimatiebewijs beschikte kan op zich aan de verklaring van de notaris omtrent de bekendheid niet afdoen, aangezien een instrumenterende notaris zich ook op andere wijze dan door middel van een geldig legitimatiebewijs kan vergewissen van de identiteit van een comparant.

Of de moeder al zodanig dement was dat zij niet in staat was haar wil voldoende te bepalen, zal door het horen van getuigen nader bewezen kunnen worden.

Eiseres heeft voorts gesteld dat het de moeder niet vrij stond om op de legitieme portie van eiseres 'alle schade, rente, kosten en gederfde huurpenningen' in mindering te brengen. De rechtbank volgt eiseres hierin. Het stond de moeder niet vrij langs deze weg de legitieme portie van eiseres via verrekening met geenszins

vaststaande schadeposten uit te hollen. Dat laat onverlet dat gedaagden (de vader en de andere kinderen) beweerdelijke schade in een afzonderlijke procedure van eiseres kunnen

vorderen en in rechte doen vaststellen.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 03-02-2016

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2016:1336

Zaaknummer: C/08/167750

Rechters: T.R. Hidma

Wetsartikelen: 4:65 BW

RECHTSPRAAK

Voor de berekening van de behoefte van de vrouw aan alimentatie gaat de rechtbank uit van haar netto besteedbaar inkomen, zoals de rechtbank dat heeft vastgesteld in het kader van de berekening van de kinderalimentatie. Daarbij telt de rechtbank op het kindgebonden budget en de alleenstaande-ouderkop. Haar aandeel in de kosten van de kinderen trekt de rechtbank weer af.

De rechtbank stelt eerst vast dat er relevante wijzigingen van omstandigheden aan de zijde van de man zijn. Vervolgens stelt de rechtbank opnieuw de bijdrage in het levensonderhoud van de kinderen vast. Dan gaat de rechtbank in op de partneralimentatie.

De man betwist niet de stelling van de vrouw dat behoefte bestaat aan een bijdrage in de kosten van levensonderhoud van de vrouw en dat bij de berekening van de behoefte dient te worden uitgegaan van een gezinsinkomen ten tijde van het uit elkaar gaan van bijna € 4.000. Daarvan trekt de rechtbank de kosten van de kinderen af. Van het overgebleven bedrag neemt de rechtbank 60%.

Vervolgens gaat de rechtbank uit van het netto besteedbaar inkomen van de vrouw. Dit inkomen vermeerderd de rechtbank met het kindgebonden budget en de alleenstaande-ouderkop. Het gevonden bedrag wordt weer verminderd met het aandeel van de vrouw in de kosten van de kinderen. Rekening houdend met de eigen inkomsten van de vrouw resteert een bepaalde behoefte.

De rechtbank hecht de draagkrachtberekeningen van de man en de vrouw voor zover het betreft de kinderalimentatie en van de man voor zover het betreft de partneralimentatie aan de beschikking.

Kanttekening: Zie over de wijze waarop bij het bepalen van de behoefte van de vrouw al dan niet rekening wordt gehouden met het kindgebonden budget en de alleenstaande-ouderkop Hof Den Haag 27 januari 2016, ECLI:NL:GHDHA:2016:116 en Hof Den Haag 23 maart 2016, ECLI:NL:GHDHA:2016:806. Hof Den Haag houdt bij het bepalen van de behoefte aan kinderalimentatie geen rekening met het kindgebonden budget en de alleenstaande-ouderkop

Naar mijn mening is dat juist en oriënteert de Rechtbank Overijssel zich bij het bepalen van de behoefte van de vrouw te zeer op de berekeningen in het kader van de kinderalimentatie. SW

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 26-01-2016

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2016:1382

Zaaknummer: C/08/172314 / FA RK 15-1282

RECHTSPRAAK

Aan de motivering dat sprake is van een situatie van samenleven als waren zij gehuwd, waarbij niet alleen is vereist dat er sprake is van de aanwezigheid van een duurzame affectieve relatie, maar ook dat is gebleken dat partijen samenleven, een gemeenschappelijke huishouding voeren en dat de samenlevenden elkaar wederzijds verzorgen, worden hoge eisen gesteld. Het uitzonderlijke en onherroepelijke karakter van de in artikel 1:160 BW besloten liggende sanctie vergt volgens de Hoge Raad dat deze bepaling restrictief wordt uitgelegd, hetgeen meebrengt dat niet snel mag worden aangenomen dat is voldaan aan de door deze bepaling gestelde eisen voor de beëindiging van de verplichting levensonderhoud te verschaffen. De ex-echtgenoot verliest immers definitief de aanspraak op levensonderhoud.

Klager klaagt over de motivering van het oordeel van het hof dat aan de vereisten van artikel 1:160 BW is voldaan. De klachten zien op verschillende vereisten (de duurzame aard van de affectieve relatie, wederzijdse verzorging, samenwoning en gemeenschappelijke huishouding).

De Hoge Raad overweegt dat voor een bevestigend antwoord op de vraag of de vrouw in de zin van artikel 1:160 BW is gaan samenleven met een nieuwe partner als waren zij gehuwd, volgens vaste rechtspraak niet volstaat dat zij en haar nieuwe partner met elkaar samenwonen, maar is vereist dat tussen hen een affectieve relatie bestaat van duurzame aard die meebrengt dat zij elkaar wederzijds verzorgen, met elkaar samenwonen en een gemeenschappelijke huishouding voeren. Het uitzonderlijke en onherroepelijke karakter van de in artikel 1:160 BW besloten liggende sanctie vergt dat deze bepaling restrictief wordt uitgelegd, hetgeen meebrengt dat niet snel mag worden aangenomen dat is voldaan aan de door deze bepaling gestelde eisen voor de beëindiging van de verplichting levensonderhoud te verschaffen. Hieruit vloeit onder meer voort dat de omstandigheid dat aan sommige

voorwaarden voor de toepassing van artikel 1:160 BW is voldaan, geen invloed heeft op de stelplicht en bewijslast ter zake de andere voorwaarden van die bepaling.

Klager klaagt terecht over het oordeel van het hof op dit punt. Het hof heeft niet gewezen op onderbouwde stellingen van de man of specifieke observaties uit het onderzoeksrapport die meebrachten dat van de vrouw een nadere onderbouwing kon worden gevergd van haar betwisting dat zij en haar partner elkaar wederzijds verzorgden. Indien het hof zijn oordeel heeft gebaseerd op het onderzoeksrapport als geheel, heeft het miskend dat ieder vereiste voor de toepassing van artikel 1:160 BW door de man moest worden gesteld en zo nodig bewezen. Voor zover het hof zijn oordeel heeft gebaseerd op enkele observaties van het onderzoeksbureau dat de vrouw en haar partner samen boodschappen deden, is dat ontoereikend als motivering, aangezien deze waarnemingen nog niet in tegenspraak zijn met de verklaring van de vrouw dat zij haar eigen boodschappen betaalde. Zou het hof hebben geoordeeld dat de man voorshands heeft voldaan aan zijn (stelplicht en) bewijslast ter zake de eis van wederzijdse verzorging, dan had het de vrouw tot tegenbewijs moeten toelaten.

De Hoge Raad overweegt voorts dat de klager terecht klaagt over het oordeel van het hof dat de vrouw ‘als in het ongelijk gestelde partij’ zal worden veroordeeld in de kosten van het onderzoeksrapport. Indien het hof deze veroordeling heeft bedoeld als een (vorm van) proceskostenveroordeling, heeft het miskend dat artikel 239 Rv niet voorziet in een veroordeling in dit soort kosten. Indien het hof heeft bedoeld de vrouw te veroordelen in buitengerechtelijke kosten van de man, heeft het miskend dat het enkele feit dat de vrouw in het ongelijk werd gesteld daarvoor geen grond kan opleveren (vgl. HR 27 juni 1997, ECLI:NL:HR:1997:ZC2404, NJ 1997/651).

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van het hof en verwijst het geding naar het Hof Amsterdam ter verdere behandeling en beslissing.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-04-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:724

Zaaknummer: 15/02355

Wetsartikelen: 1:160 BW

RECHTSPRAAK

Kocherov en Sergeyeva/Rusland

Beperking recht ouder en kind om bij elkaar te wonen. Ouder met licht verstandelijke handicap. Vader geen gezag en moeder ondercuratelestelling. Inmenging. Ouder met beperkte financiële middelen. Risico's niet concreet en onvoldoende onderbouwd.

Klager (vader) heeft een licht verstandelijke handicap en woonde van 1983 tot 2012 in een instelling. In die instelling ontmoette hij en trouwde hij in 2007 met N.S. [moeder], die vanwege haar handicap onder curatele is gesteld. Moeder baarde een kind (maart 2007) maar klager werd niet als de vader geregistreerd op de geboorteakte. Volgens de autoriteiten stond het kind niet onder ouderlijk gezag. Vier maanden na de geboorte (juli 2007) was het kind in een kindertehuis geplaatst. Drie weken later (august 2007) werd klager geregistreerd als vader. Hij stemde in met haar plaatsing in het kindertehuis en had daar een beperkt bezoekrecht, waarvan hij gebruikmaakte. Zeven maanden later (maart 2008) besliste de rechtbank dat het gezag niet aan de moeder zou worden toevertrouwd. Zes maanden daarna (september 2008) werd het huwelijk tussen klager en moeder nietig verklaard op verzoek van het OM, op grond van moeders handelingsonbekwaamheid. In 2011 werd een sociale woning aan klager toegewezen en vanaf dat moment maakte hij bekend dat hij wilde dat zijn dochtertje daar met hem zou wonen. De verzorgingsinstelling waar de vader sinds 1983 had gewoond verklaarde dat hij in staat was om voor het kind te zorgen. Ook de Raad voor de Kinderbescherming rapporteerde dat klager alle voorbereidingen voor haar opvoeding had gedaan: zorgverzekering voor haar geregeld, zijn woning voor haar uitgerust; hij was goed in staat om voor haar te koken en hij had haar ingeschreven voor een school. Het kindertehuis verzette zich ertegen dat zij bij klager zou wonen. De moeder zou een gevaar zijn voor de dochter en de vader had een licht verstandelijke handicap en bovendien geen ervaring met de opvoeding van een kind.

De rechtbank oordeelde dat het niet in het belang van het kind was om door klager te worden opgevoed. Klager had een verstandelijke handicap en het was bovendien niet uitgesloten dat de dochter in aanraking zou komen met haar moeder. De rechtbank oordeelde dat hij bovendien over onvoldoende financiële middelen beschikte. De vader ging in beroep maar

had geen succes. In 2013 diende klager een verzoek in bij de rechtbank tot beëindiging van de beperkingen in zijn contact met zijn dochter en de rechtbank oordeelde dat de redenen voor de beperkingen niet meer golden. Sinds mei 2013 woont de dochter bij klager. De inmenging in het familie- en gezinsleven duurde derhalve iets meer dan een jaar. Bij het EHRM klaagde vader over discriminatie op grond van handicap doordat de autoriteiten verhinderden dat zijn dochter bij hem zou wonen. Het EHRM stelt dat wanneer een ouder-kindband aanwezig is, de staat gehouden is die band te laten ontwikkelen. Worden ouder en kind van elkaar gescheiden, dan is de staat verplicht om aan hereniging te werken en een scheiding van ouder en kind mag niet langer duren dan noodzakelijk is. Het EHRM overweegt dat de redenen voor de scheiding in het geval van klager en zijn dochtertje relevant waren maar niet voldoende onderbouwd. De stelling van het kindertehuis dat het kind veel stress zou ondervinden als zij bij klager zou gaan wonen miste onderbouwing. Het EHRM merkt op dat een rapport van een psycholoog over de mogelijke effecten voor het kind van een overstap van het kindertehuis naar de woning van de vader ontbrak. Daarentegen bleven de verslagen van de bezoeken die klager bij zijn dochter had gebracht onbesproken. Het EHRM oordeelt dat de overweging dat klager 29 jaar in een instelling heeft gewoond en geen ervaring heeft met de opvoeding van een kind geen legitieme reden vormde voor het beperking van zijn ouderrechten of de voortzetting van het verblijf van zijn dochter in een kindertehuis. Het EHRM is kritisch over het feit dat de kinderrechtster geen aandacht had voor het overlegde bewijs waaruit bleek wat de vader allemaal kon op gebied van verzorging en opvoeding. Het EHRM is niet te spreken over de aanname van de kinderrechtster dat klager een gevaar zou vormen voor zijn dochter en het feit dat hij is opgedragen om bewijs te leveren waaruit zou blijken dat hij voor haar geen gevaar zou vormen. Ook de overweging dat de moeder vanwege de ondercuratelestelling een gevaar zou vormen voor haar dochter kan de goedkeuring van het EHRM niet wegdragen. Uit niets volgt dat de ondercuratelestelling als zodanig een concreet risico zou vormen voor de ontwikkeling van het kind. Tot slot vormen naar het oordeel van het EHRM klagers financiële problemen geen rechtvaardiging voor de beperking van zijn ouderlijke rechten. Artikel 8 EVRM geschonden. Het EHRM vindt het niet nodig om in te gaan op de klacht dat sprake is van discriminatie op grond van klagers verstandelijke handicap. De vaststelling dat artikel 8 EVRM is geschonden vanwege de beperking van klagers ouderrechten dekt de lading, aldus het Hof. Klager werd € 5.000 schadevergoeding toegekend voor immateriële schade en zijn dochter € 2.500.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 29-03-2016

Zaaknummer: 16899/13